

Reseptregisteret

Et nasjonalt reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret) er fra januar 2004 etablert ved Folkehelseinstituttet. Registeret inneholder reseptopplysninger fra alle apotek om utlevering av legemidler til pasienter, forskrivere og institusjoner. Registeret gir en detaljert kunnskap om legemiddelbruken i befolkningen. Informasjon om blant annet kjønn og aldersfordelingen i bruk av reseptbelagte legemidler kan hentes fra Reseptregisteret (www.reseptregisteret.no). Det utarbeides også en årlig rapport med data fra Reseptregisteret som er tilgjengelig på nettsiden (se adresse ovenfor).

Omsetningstallene i kroner som finnes på Reseptregisteret nettside, vil gi omsetning i faktisk utsalgspris (AUP) fra apotek for alle legemidler som er forskrevet på resept.

Kommentarer til statistikken

Kostnader

Totalt salg av legemidler med markedsføringstillatelse i Norge beløp seg til 19 milliarder kroner (AIP) i 2017, hvorav 994 millioner var veterinære legemidler (tabell 1). Estimert utsalgspris (AUP) tilsvarer en total omsetning på rundt 28 milliarder. Salg av legemidler til human bruk økte med 8,3 % i 2017, og økningen var på omtrent samme nivå som i 2016 (figur 1 og 2).

For å redusere de offentlige kostnadene til legemidler som refunderes via blåreseptordningen, har myndighetene innført en rekke prisregulerende tiltak. Trinnprismodellen, som innebærer trinnvis prisreduksjon når legemidlenes patenttid har utløpt, har bidratt til å begrense kostnadsveksten. For legemidler som finansieres via helseforetakene, forhandles det rabattavtaler for å redusere kostnadsveksten. Figur 1 viser den prosentvise årlig veksten i perioden 2006-2017. Kostnadsveksten har vært relativt lav i perioden 2006 -2013. Figur 2 viser utviklingen i salget av humane legemidler fra 1999 -2017 i kroner (AIP) og i doser (DDD). Figur 1 og 2 viser at det fra 2014 har vært en større

Norwegian Prescription Database (NorPD)

The Norwegian Prescription database (NorPD) is situated at the Norwegian Institute of Public Health. NorPD includes prescribing information at the individual patient level from all Norwegian pharmacies and data is available from 2004. NorPD offers more detailed information about the prescription only medicines in the population (i.e. age and sex distribution). More information regarding the NorPD is available at the website www.norpd.no. A separate report from NorPD is also published once annually.

Data from the NorPD will give the actual cost in pharmacy retail prices of prescription only medicines (see the website).

Comments to the statistics

Cost

In 2017 the total sales of medicinal products with marketing authorisation in Norway totalled 19 billion NOK (AIP), incl. 994 million for veterinary medicines. The estimated total retail costs (AUP) was around 28 billion NOK (table 1). The sale of medicines for human use increased by 8.3% in 2017 and this increase was similar to the increase in 2016 (figure 1 and 2).

In order to reduce reimbursement costs, changes in price regulations have been introduced in Norway. The graded price model is a stepwise price reduction when generic alternatives are marketed. This regulation has reduced the cost increase. For medicines financed by the health trust institutions, price reductions have also contributed to minimise cost increase. Figure 1 shows the annual changes in the sales in the period 2006-2017. The annual cost increase has been relatively stable in the period 2006-2013. Figure 2 shows the sale of human medicines from 1999-2017 in Norwegian currency (AIP) and in DDDs. Figure 1 and 2 shows that the cost increase has been higher from 2014. This cost increase is explained by the approval and

årlig kostnadsvekst. Økt bruk av nyere og kostbare legemidler, som vesentlig finansieres gjennom helseforetakene har gitt økte kostnader. Dette omfatter blant annet kreftlegemidler, biologiske legemidler, hepatitt C virus legemidler og legemidler til behandling av sjeldne sykdommer.

Befolkningsveksten samt økt andel eldre i befolkningen har også bidratt til økt legemiddelsalg.

Omsetningen fordelt på ATC hovedgrupper er vist i tabell 1 side 20.

Salg i definerte døgndoser (DDD)

Totalt salg, målt i antall definerte døgndoser (DDD), økte med 2,2 % i 2017. Veksten i legemiddelsalget målt i DDD har vært relativt stabilt de siste 10 år (figur 1 og 2).

Salg fordelt på reseptkategorier

Omsetningen fordelt på reseptkategori for legemidler til human bruk er vist i tabell 2. I 2017 utgjorde reseptbelagte og reseptfrie legemidler henholdsvis 92 % og 8 % av totalt salg i kroner (AIP) av legemidler til human bruk. Disse andelenes har vært stabile over tid. Reseptfrie legemidler har over tid hatt en konstant andel på rundt 13 % av totalt salg i doser (DDD).

Totalt ble det omsatt reseptfrie legemidler til human bruk for vel 1,4 milliarder kroner (AIP) i 2017 (tabell 2), og dette tilsvarer en økning på rundt 7 % i forhold til 2016. Salg av reseptfrie legemidler målt i DDD var stabilt i 2017 i forhold til 2016.

Salg per legemiddelgruppe

Tabell 1 (side 20) gir en oversikt over salg i 2017 per legemiddelgruppe i millioner doser (DDD) og i millioner kroner (AIP).

ATC gruppe L - Antineoplastiske og immunmodulerende midler utgjorde 27 % av totalomsetningen av humane legemidler i 2017 og er den gruppen som har størst omsetning i kroner. Kostnadsveksten i denne gruppen var på 14 % i forhold til 2016. ATC gruppe L omfatter kostbare legemidler til behandling av kreft og biologiske legemidler (til behandling av

increased use of new expensive medicines (e.g., cancer, biological, hepatitis C virus (HCV) and orphan medicines).

Changes in the population with more elderly population have also contributed to the increased use of medicines.

The sales according to ATC main groups are given in table 1 page 20.

Sales in defined daily dose (DDDs)

The sales volume measured in number of DDDs increased by 2.2% in 2017. Sale in DDDs has been relatively constant the latest 10 year period (see figure 1 and 2).

Sales according to prescription category

Sales in NOK (AIP) according to the various prescription categories for human medicines are shown in table 2. In 2017 prescription only medicines (POM) and non-prescription medicines (OTC) have a share of 92% and 8% respectively of total cost (AIP). This distribution has been stable over time. OTC medicines accounted for 13% of total sales measured in DDDs in 2017 and this share has been stable over time.

In 2017 the total sales of OTC medicines amounted to around 1.4 billion NOK (AIP, table 2) and this represent an increase of 7% compared to 2016. The total sales measured in DDDs for OTC medicines were unchanged in 2017 compared to 2016.

Turnover per ATC group

The 2017 sales per ATC main group measured in million DDDs and in million NOK, pharmacy purchase price (AIP) are shown in table 1 (p. 20).

ATC group L - Antineoplastic and immunomodulating agents accounted for 27% of total cost in 2017 and is the largest group in terms of cost. The cost increase was 14% compared to 2016. Introduction of high cost medicines for use in cancer treatment and increased sales of biological medicines for the treatment of e.g. rheumatoid arthritis and multiple sclerosis has

for eksempel leddgikt og multipel sklerose). Introduksjon av «biosimilars» for enkelte legemidler har gitt lavere priser. Mange av legemidlene i denne gruppen dekkes av helseforetakene og rabattavtaler med industrien har bidratt til å minske kostnadsveksten. De 20 største legemidlene i ATC gruppe L utgjorde en samlet omsetning på vel 3 milliarder kroner (AIP) i 2017 og utgjør 65 % av salget i gruppen i 2017.

ATC gruppe C - *Hjerte og kretsløp* er den største legemiddelgruppen målt i DDD (tabell 1). Forebygging av hjertekarsykdom er viktig. Behandling av for eksempel høyt blodtrykk og høyt kolesterol reduserer risikoen for hjerteinfarkt og hjerneslag. I 2017 var den prosentvise økningen i ATC gruppe C i antall DDD på 1,4 % mens kostnadsveksten var på 6 %. Kostnadene har gått ned for mange av legemidlene som brukes ved behandling av blant annet høyt blodtrykk (f eks ATC C08 og C09) siden prisene er redusert som følge av trinnpriskutt og økt generisk konkurranse. Salg av kolesterolsenkende legemidler målt i DDD økte med vel 3 % i 2017 (se figur side 45). Økt salg av legemidler til behandling av pulmonal arteriell hypertensjon og nye legemidler til behandling av høyt kolesterol (PCSK9 hemmere) har blant annet bidratt til kostnadsveksten i ATC gruppe C.

I ATC gruppe R –*Respirasjonsorganer* økte salget målt i DDD med 5,1 % i 2017. Økt salg av både slimhinneavsvellende nesedråper, allergimidler og legemidler ved astma/KOLS har bidratt til dette. Sesongvariasjoner som en tidlig og sterk pollensesong i 2017 har bidratt til økt salg.

Reduksjon i salg av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01)¹

Reduksjonen i salget av antibakterielle midler (J01) målt i doser var på rundt 4 % i 2017. Det har vært en gradvis nedgang fra 2012. Den nasjonale handlingsplanen mot antibiotikaresistens i helsetjenesten har som mål å redusere antibiotikabruken med 30 % fra 2012 til utgangen av 2020. Dersom nedgangen i salget av antibakterielle midler fortsetter i samme takt de neste årene, er man på vei mot å nå målet i handlingsplanen.

contributed to the increased cost.

Introduction of «biosimilars» for some agents has reduced cost. In addition achieved price reductions for prescription medicines financed by the health trust institutions have also contributed to minimise the cost increase. The top selling 20 medicines in ATC group L had a total sales of around 3 billion NOK (AIP) in 2017 which correspond to 65% of the total sale in the group.

ATC group C - *Cardiovascular system* is the largest group in term of sales in DDDs (table 1). Reducing the risk of cardiovascular diseases is important. Treatment of hypertension and hypercholesterolemia reduces the risk of ischemic heart diseases. In 2017, the increase in number of DDDs in ATC group C was 1.4%, while cost increase was 6%. There has been a modest cost increase for cardiovascular medicines due to the introduction of pricing/reimbursement regulations. The sales of cholesterol reducing agents in DDDs increased by 3% in 2017 (see figure page 45). New therapies for treatment of pulmonary arterial hypertension as well as new agents for treatment of hypercholesterolemia (PCSK9 inhibitors) have contributed to the increased cost in ATC group C.

In ATC group R-*Respiratory system*, sales measured in DDD increased by 5.1% in 2017. Increased sales of both nasal decongestants, allergy medicines and asthma /COPD medicines have contributed to this. Seasonal variations with long and intensive pollen exposure in 2017 have contributed to the increased use.

Reduction in sales of antibacterial agents for systemic use (J01)¹⁾

In 2017 there was a 4% reduction in sales measured in DDDs of antibacterials. There has been a steady decline from 2012. The national action plan against antibiotic resistance in health care aims to reduce the use of antibiotics by 30% from 2012 to the end of 2020. If the decline in sales of antibacterials continues also in the next years, the goal of the action plan would be reached.

¹ For en detaljert oversikt over salget i J01, se side 62 See page 62 for further details.

Salg av reseptfrie legemidler

Tabell 4, s. 23 gir en oversikt over de mest solgte reseptfrie legemidlene i perioden 2013-2017. Tabellen omfatter legemidler som selges både i og utenom apotek. Målt i doser økte salget av legemidlene vist i tabell 4a med rundt 6 % i 2017. Andelen som selges i dagligvarehandelen var nesten uforandret i 2017 i forhold til 2016 (tabell 4b).

Legemidlene som er inkludert i tabell 4a utgjør rundt 50 % av totalt reseptfritt salg i Norge målt i kroner (AIP), mens de utgjør 97 % av det totale legemiddelsalget i kroner utenom apotek.

Smertestillende midler

Salget av reseptfrie pakninger av paracetamol målt i DDD, ble redusert med 1 % i 2017 mens andelen solgt i dagligvare var på 55 % (tabell 4). Tallene tilsvarer at hver innbygger i snitt kjøpte nesten to esker av 20 tabletter reseptfritt i løpet av ett år.

Total salg av paracetamol (reseptpliktige og reseptfrie pakninger) økte med 5 % i 2017. Figur 3 viser utviklingen i salg av paracetamol i perioden 2003-2017. Økt forskrivning av paracetamol til behandling av kroniske smerter, som kan forskrives på blå resept, har trolig bidratt til at salget av store reseptbelagte pakninger øker. Reseptfrie pakninger utgjorde en andel på 35 % av totalt salg av paracetamol i 2017 og denne andelen har gått ned over tid.

Salg av reseptfrie pakninger av ibuprofen i DDD økte med 1 % i 2017, mens totalt salg av ibuprofen økte med 2 %. Reseptfrie pakninger av ibuprofen utgjorde en andel på 54 % i 2017, og denne andelen har vært relativt stabil over tid.

Legemidler mot nesetetthet ved forkjølelse

Salg i DDD av nesepreparater (oksymetazolin og xylometazolin) økte med 11 % i 2017. For de mest vanlige nesepreparatene som inneholder xylometazolin, har andelen i dagligvare økt gradvis, og i 2017 ble 69 % solgt i dagligvare. For kombinasjon av xylometazolin og ipratropiumbromid (R01AB06) var andelen solgt i dagligvare på 33 % i 2017 (tabell 4b).

Sale of non-prescription medicines (OTC)

Table 4, p. 23 shows the sales of top selling OTC medicines in 2013-2017. The table includes medicines that is available also in non-pharmacy outlets. Measured in DDDs the total sales of drugs included in table 4a increased by 6% in 2017. The proportions of sales in non-pharmacy outlets were almost unchanged in 2017 compared to 2016 (table 4b).

The medicines included in table 4a accounted for around 50% of the total turnover of OTC medicines in terms of cost (AIP), while they accounted for 97% of the total sales of medicines in non-pharmacy outlets.

Analgesics

Sales of OTC paracetamol measured in DDD, decreased by 1% in 2017 while the share sold in non-pharmacy outlets was 55% (table 4). The overall OTC sales of paracetamol correspond to sale of around two packages of 20 tablets per inhabitant.

Total sales of paracetamol (prescription and OTC) increased by 5% in 2017. Figure 3 shows the trend in total sales of paracetamol in the period 2003-2017. Paracetamol is increasingly prescribed for treatment of chronic pain and may also be reimbursed. This explains the increased use of prescription packages. OTC packages accounted for a share of 35% of total sales of paracetamol in 2017 and this proportion has declined over time.

Total number of DDDs for OTC formulations of ibuprofen increased by 1% in 2017 while the total sales of ibuprofen increased by 2%. In 2017 the OTC sales of ibuprofen in terms of DDDs was 54% the total sale. This proportion has been relatively stable over time.

Nasal decongestants

The sales in DDDs of oxymetazoline and xylometazoline increased by 11% in 2017. The share in non-pharmacy outlets have gradually increased and in 2017 the share was 69% for xylometazoline. The proportion of sale in non-pharmacy outlets of the combination product of xylometazoline and ipratropiumbromid (R01AB06) 33% in 2017 (table 4b).

Legemidler med nikotin til røykeavvenning

Salget av nikotinholdige legemidler økte med 7 % målt i doser i 2017 og det har vært en gradvis økning over tid. Salg utenom apotek har økt jevnt siden nikotinholdige legemidler ble tillatt solgt i butikk i 2003, 49% ble solgt i dagligvare i 2017 (tabell 4b).

Nødprevensjon

Totalt ble det solgt 122 500 doser nødprevensjon i 2017, hvorav 8 400 (7 %) ble kjøpt i dagligvarehandelen. Totalt antall doser av nødprevensjon ble redusert med 5 prosent i 2017. Nødprevensjon ble tillatt solgt utenom apotek fra 2009. Andelen som selges i dagligvare har vært stabilt lav. Totalt har salget av nødprevensjon målt i doser gått ned med rundt 25 % i perioden 2008-2017. Mens salget av nødprevensjon har gått ned, har salget av langtidsvirkende prevensjonsmidler som hormonspiraler og p-stav gått opp (se figur side 53). Salget av p-piller og minipiller har flatet ut fra 2015 (se figur side 53). Bidragsordningen for økonomisk støtte til prevensjonsmidler til unge kvinner ble endret i 2015, og fra 2016 ble rekvireringsretten for helsesøstre og jordmødre utvidet til også å omfatte langtidsvirkende prevensjonsmidler. Bedre prevensjonsbruk kan ha bidratt til det reduserte salget av nødprevensjon.

Utvalg av legemidler som kan selges utenom apotek

Nikotinholdige legemidler til røykeavvenning var de første som ble tillatt solgt utenom apotek fra januar 2003. Fra november 2003 ble salg av legemidler utenom apotek utvidet med en rekke andre reseptfrie legemidler (for eksempel paracetamol, ibuprofen og xylometazolin). Statens legemiddelverk utarbeider årlige lister over hva som tillates solgt utenom apotek. Utvalget av legemidler som blir tatt inn av dagligvarekjedene, har endret seg lite over tid selv listen har blitt utvidet.

Nicotine replacement products

The sale measured in DDDs of nicotine replacement products increased by 7% in 2017. The non-pharmacy share has gradually increased since 2003 when it was allowed to sell these products in non-pharmacy outlets. The share in 2017 was 49% (table 4b).

Emergency contraceptives

122 500 doses in total were sold in 2017 of emergency contraceptives, sale in non-pharmacy outlets was 8 400 doses (7%). Sale of emergency contraceptives outside pharmacy has been allowed since 2009, but the share of sale has been limited. In total the sale of emergency contraceptives measured in DDDs has decreased by around 25% during the period 2008-2017. While the sale of emergency contraceptives have decreased, the sale of long acting contraceptives such as hormone releasing intra-uterine devices (IUD) and hormone implants have increased (see figure page 53). Sales of oral contraceptives have levelled off since 2015 (see figure page 53). Altered reimbursement regulation for contraceptives in young women and extension of the nurses and midwife prescribing to include also long acting contraceptives was introduced in 2015 and 2016. Better profiles of contraceptive use may have contributed to the reduced sale of emergency contraceptives.

Selection of medicines in non-pharmacy outlets

Retail sale for some nicotine replacement medicines was allowed outside pharmacies from January 2003. From November 2003 this regulation was extended to include a selection of other OTC medicines (e.g. paracetamol, ibuprofen and xylometazoline) according to a list issued by the Norwegian Medicines Agency. The list of medicines allowed for sale in non-pharmacy outlets has been extended over time. However, the non-pharmacy outlets still sell only a limited number of top selling OTC drugs.

Veterinære legemidler

Salg i ATC gruppe Q - *Veterinære legemidler* gikk opp med 3,9 % i 2017. Gruppen veterinære legemidler omfatter vaksiner og de fleste legemidler som brukes i fiskeoppdrett.

Veterinary medicines

Sales in ATC group Q - *Veterinary medicines* increased by 3.9% in 2017. This group includes vaccines and most agents used in fish farming. The decrease is mainly due to decreased sales of medicines used in fish farming.

Tabell 1. Salg av legemidler med markedsføringstillatelse pr ATC hovedgruppe i 2017 og endringer i forhold til 2016. Salg i kroner angitt i pris fra grossist (AIP)

Table 1. Sales of drugs per ATC main group in 2017 and changes from 2016. Sales in NOK in pharmacy purchase price (AIP)

ATC hovedgruppe ATC main group	Salg i mill DDD Sales in mill DDD	Endring i mill DDD Change in mill DDDs	% endring i DDD % change in DDD	Salg i mill kr (AIP) Sales in mill NOK (AIP)	Endring i mill kr (AIP) Change in mill NOK (AIP)	% endring i kr (AIP) % change in NOK (AIP)	% andel av totale kostnader (ekskl ATC Q) % share of total cost human medicines
L - Antineoplastiske og immunmodulerende midler ¹⁾	42	3	7,8	4 778	596	14,2	26,6
N - Nervesystemet	451	4	1,0	2 559	70	2,8	14,2
A - Fordøyelsesorganer og stoffskifte	549	25	4,7	1 829	161	9,6	10,2
J - Antiinfektiva til systemisk bruk	38	-1	-2,9	1 721	63	3,8	9,6
B - Blod og bloddannende organer	237	-4	-1,6	1 688	160	10,5	9,4
R - Respirasjonsorganer	411	20	5,1	1 465	95	7,0	8,2
C - Hjerte og kretsløp	813	11	1,4	1 080	55	5,3	6,0
G - Urogenitalsystem og kjønnshormoner	225	3	1,5	840	52	6,5	4,7
M - Muskler og skjelett	122	3	2,9	577	49	9,2	3,2
S - Sansorganer ²⁾	36	-1	-1,4	416	28	7,2	2,3
H - Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønnshormoner og insulin	88	-1	-1,6	376	-20	-5,0	2,1
D - Dermatologiske midler ³⁾				374	51	15,7	2,1
V - Varia ³⁾				236	22	10,4	1,3
P - Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler ³⁾				25	0	1,3	0,1
Total human medicines	3 020	64	2,2	17 965	1 381	8,3	100
Q - Veterinære legemidler ³⁾				994	37	3,9	
Total	3 020	64	2,2	18 959⁴⁾	1 419	8,1	

¹⁾ DDDs are only assigned for some medicinal products.

²⁾ DDDs are only assigned for antiglaucoma preparations.

³⁾ DDDs are not assigned for veterinary medicines (ATC Q) and only for some drugs in ATC group D, P and V.

⁴⁾ Correspond to around 28 billions NOK in estimated retail prices (AUP)

Tabell 2. Salg i millioner kr (AIP) fordelt på reseptkategori, 2013-2017. Omfatter legemidler med markedsføringstillatelse (ekskl veterinære legemidler)

Table 2. Sales in million NOK (AIP) of medicinal products according to prescription status, 2013 – 2017 (excl veterinary medicines)

År Year	Narkotika (A) Narcotics	Vanedannende (B) Addictive medicines	Andre reseptbelagte (C) Other POM	Reseptfrie (F) OTC medicines	Totalt salg (AIP) Total sales
2013	368	215	11 016	1 096	12 695
2014	388	219	12 155	1 159	13 921
2015	401	226	13 259	1 247	15 132
2016	471	242	14 526	1 345	16 583
2017	529	240	15 758	1 438	17 965

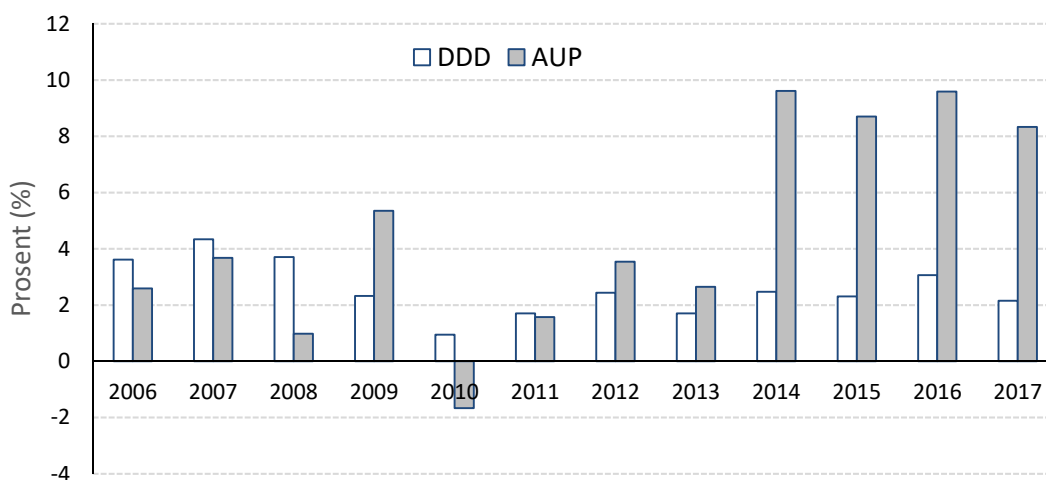
Tabell 3. Salg i milliarder kr (AUP) av legemidler med markedsføringstillatelse, 2003-2017 (ekskl veterinære legemidler)

Table 3. Sales in billion NOK (AUP) of medicinal products 2003 – 2017 (excl veterinary medicines)

År Year	Milliarder kr Billion NOK
2003	14,5
2004	15,6
2005	16,1
2006	16,5
2007	17,1
2008	17,3
2009	18,2
2010	17,9
2011	18,2
2012	18,8
2013	19,3
2014	21,1
2015	22,8
2016	24,8
2017	26,6

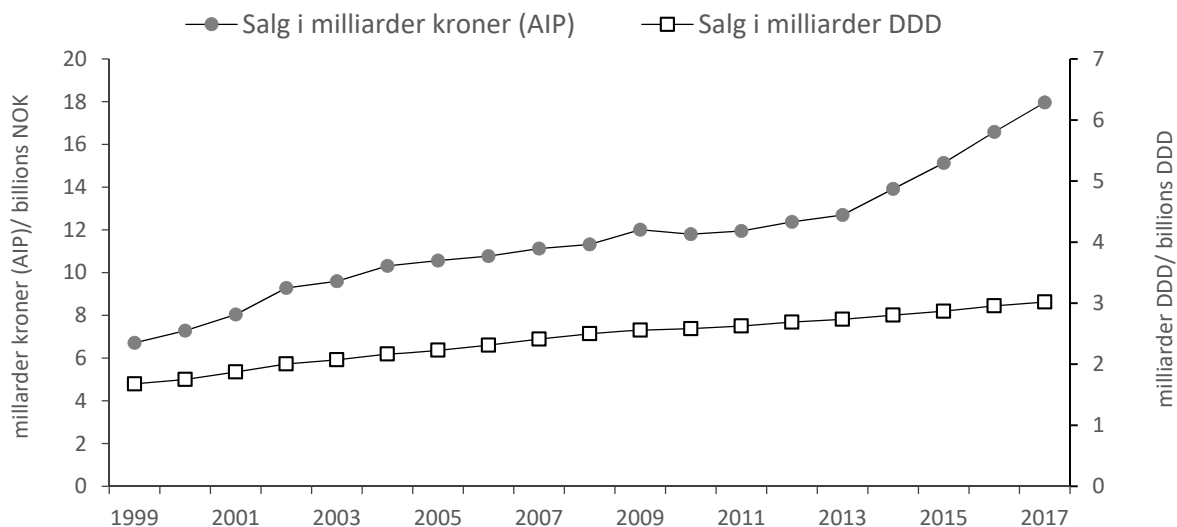
Figur 1. Prosentvis årlig endring i totalt salg av legemidler til humant bruk målt i kr (AUP) og DDD 2006 - 2017

Figure 1. Per cent annual change in total sales of human medicines measured in NOK (AUP) and DDDs 2006 – 2017

Figur 2. Totalt salg av legemidler til humant bruk i milliarder kroner (AIP, venstre akse) og antall milliarder DDD (høyre akse) 1999-2017

Figure 2. Total sales of human medicines in in billions NOK (AIP) and in number of billions DDDs

Tabell 4. De mest solgte reseptfrie legemidler som selges både i dagligvare og apotek, 2013 - 2017

Table 4. Top selling OTC medicines available both in non-pharmacy outlets and in pharmacies, 2013– 2017

a) Total OTC sale given in DDD/1000 inhabitants/day

ATC og virkestoff Active ingredient	Bruksområde Indication	Totalt reseptfritt salg i DDD/1000 innbyggere/døgn				
		2013	2014	2015	2016	2017
M01AE01 ibuprofen ¹⁾	Smerter	9,8	9,3	9,3	9,2	9,3
N02BE01 paracetamol ¹⁾	Smerter	15,5	14,9	14,9	15,0	14,8
N07BA01 nikotin	Røykeavvenning	6,2	6,5	7,0	7,3	7,8
R01AA05 ²⁾ R01AA07 R01AB06	Nesetetthet	32,0	32,1	33,5	35,8	39,6
R06AE07 cetirizin	Allergimedisin	5,3	5,9	5,0	5,5	5,8

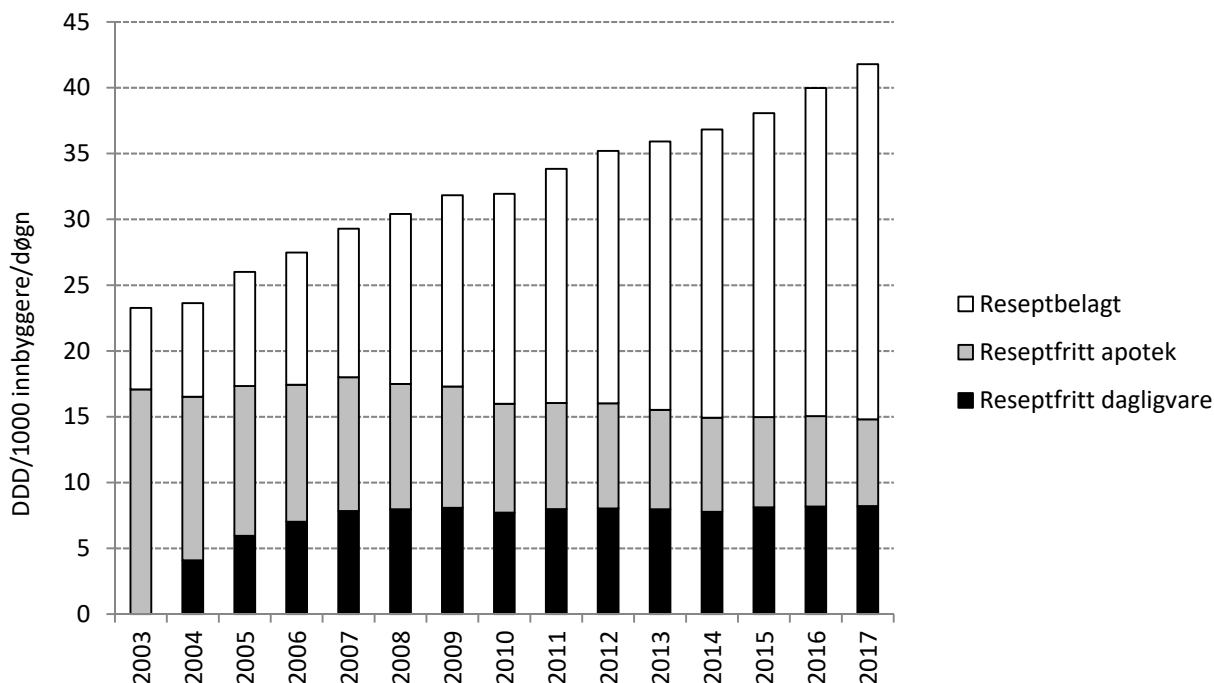
b) Proportion (%) of OTC sale in DDDs sold in non-pharmacy outlets

ATC og virkestoff Active ingredient	Andel (%) i dagligvare av totalt reseptfritt salg				
	2013	2014	2015	2016	2017
M01AE01 ibuprofen ¹⁾	38	38	40	39	39
N02BE01 paracetamol ¹⁾	51	52	54	54	55
N07BA01 nikotin	39	44	47	47	49
R01AA07 Xylometazolin	63	65	67	68	69
R01AB06 Xylometazolin/ipratropiumbromid	20	30	35	32	33
R06AE07 cetirizin	23	23	26	23	23

- 1) Reseptpliktige pakninger er ikke inkludert. Totalt salg, se tabell side 76 (ibuprofen) og side 80 (paracetamol).
Excluding sales of prescription only packages. Total sales see tables on page 76 (ibuprofen) and page 80 (paracetamol)
- 2) Omfatter oxymetazolin og xylometazolin (inklusive kombinasjoner med ipratropium), salg per virkestoff se side 90

Figur 3. Totalt salg angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn av paracetamol fordelt på reseptbelagte og reseptfrie pakninger fordelt på apotek og dagligvare 2003-2017

Figure 3. Total sales in DDD/1000 inhabitants/day paracetamol (OTC and POM packages) in pharmacies and non-pharmacy outlets 2003-2017

Folkemengde etter alder 2013 – 2017

Population by age 2013 - 2017

	Total	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67-79 år	≥80 år
2013									
Antall	5 051 275	375 014	426 509	190 264	261 666	1 728 068	1 396 542	451 627	221 585
Prosent	100	7,4	8,4	3,8	5,2	34,2	27,6	8,9	4,4
2014									
Antall	5 109 056	375 744	428 077	190 040	262 789	1 744 961	1 408 723	477 962	220 760
Prosent	100	7,4	8,4	3,7	5,1	34,2	27,6	9,4	4,3
2015									
Antall	5 165 802	373 954	433 578	188 886	262 481	1 759 513	1 424 649	502 304	220 437
Prosent	100	7,2	8,4	3,7	5,1	34,1	27,6	9,7	4,3
2016									
Totalt antall	5 213 985	370 121	441 838	186 284	262 536	1 769 024	1 439 486	524 671	220 025
Prosent	100	7,1	8,5	3,6	5,0	33,9	27,6	10,1	4,2
2017									
Menn	2 649 130	188 393	229 502	94 861	135 967	912 266	741 455	263 327	83 359
Kvinner	2 609 187	178 379	218 399	90 491	126 738	862 009	713 855	281 695	137 621
Totalt antall	5 258 317	366 772	447 901	185 352	262 705	1 774 275	1 455 310	545 022	220 980
	100	7,0	8,5	3,5	5,0	33,7	27,7	10,4	4,2

Kilde: Statistisk sentralbyrå. Alder pr 1. januar.